

Список використаних джерел:

1. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
2. Кир'язова Т.О., Чулак Н.І. Доходи державного бюджету України: проблеми формування та можливі джерела збільшення // Економіка. Фінанси. Право. – № 2/2'2017.– С.40-44. - Режим доступу: <http://efp.in.ua/arhiv-nomeriv-efp/archive-nomeriv-2017/efp%202-2%202017.pdf>
3. Виконання державного бюджету України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/>.

УДК 336.648:336.77

*Григор'єва М. С., Ковальчук Д. О.,
студентки III курсу, факультету фінансів*

*Науковий керівник - Урванцева С. В.,
к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Стан та шляхи розвитку синдикуваного кредитування в Україні

Для якісної розбудови економіки необхідним є залучення значного обсягу довгострокових фінансових ресурсів різними суб'єктами господарювання. За відсутності достатньо розвинутого фондового ринку основним інструментом фінансування в Україні залишається банківський кредит. Процеси розширеного відтворення та модернізації суб'єктів господарювання потребують активізації механізму банківського синдикуваного кредитування, який використовується у багатьох розвинених країнах світу для забезпечення потреб у великих обсягах довготермінових інвестиційних ресурсів.

Слід зазначити, що в українському законодавстві немає визначення поняття «синдикуваний кредит», що створює перешкоди у розумінні механізму його здійснення. На наш погляд, досить повне визначення цього

поняття дає Мороз Н. М.: «синдигований кредит — це кредит, що надається двома або більше кредиторами, організованих на підставі багатосторонньої угоди у банківський синдикат, одному або кільком позичальникам, з метою забезпечення концентрації фінансових ресурсів без збільшення додаткових ризиків кредиторів»[1, с. 48].

Синдигований кредит застосовується у випадках, коли позичальник має потребу у великій сумі боргових ресурсів, а один банк не може забезпечити його необхідним обсягом ресурсів або для одного банку небажана така концентрація ризику кредитного портфеля. Найбільшого поширення синдиговані кредити набули у формі термінових позик, револьверних кредитів, а також трансферабельних і мультивалютних кредитів. Найбільші суми, як показує практика, залучають крупні підприємства з високим кредитним рейтингом [2].

Залучення даного виду кредитів несе багато переваг для позичальників, як от: можливість отримати більшу суму кредиту ніж при звичайному кредитуванні; більш проста схема переговорів та документації; швидкість отримання та обслуговування кредиту; наявність єдиних умов для отримання кредиту та його обслуговування; зменшується залежність від одного кредитора, а також збільшується загальна база банків-партнерів; можливість співпраці з кредитними інституціями інших країн та виходу на міжнародні ринки[1, с. 48].

Незважаючи на очевидні переваги процесиндигованого кредитування в Україні як інструмент залучення додаткового капіталу для фінансування підприємств не є розповсюдженим і до кінця сформованим явищем. Лідерами на ринку ще й досі залишаються іноземні банки-організатори, за винятком російських банків. Частка українського ринку синдигованого кредитування становила лише 0,01% від загальносвітового ринку. Якщо говорити про суми наданих кредитів, то їх обсяги коливались у межах 500 – 800 млн. дол. США щорічно. У 2015 р. відбулося певне

збільшення обсягів наданих кредитів, однак обсяг у 790 млн. дол. США був максимальний за останні роки.

Протягом 2014-2016 рр. в Україні відбувалося скорочення обсягу синдікованих кредитів, які були надані підприємствам та банківському сектору країни. Це було пов'язане насамперед зі збільшенням ризиків політико-економічного характеру, причиною яких стали події на Сході України та анексія Кримського півострова.

Більша частина кредитів, як і протягом попередніх років, спрямовувалась у реальний сектор економіки, а основними отримувачами були підприємства агропромислового сектору: ТОВ «СП «Нібулон», ТОВ «Кернел Груп», ПАТ «Миронівський хлібопродукт». Якщо у цілому підсумувати галузевий розподіл синдікованих кредитів в Україні протягом 2010-2015 рр., то частка окремих секторів буде такою: металургійна промисловість — 47%, харчова промисловість — 26%, енергетика — 11%, агропромисловий сектор — 10%, банківський сектор — 4%, інші галузі — 2% [3, с. 60].

У 2016 р. тільки одна українська компанія змогла залучити синдікований кредит — агропромислова група «Кернел». Кредит був спрямований на розширення виробничих потужностей для обробки зернових культур. Слід зазначити, що більшість інвесторів та кредиторів бачать саме у агропромисловому секторі нашої країни найбільші перспективи для вкладення власних коштів.

У 2017 р. у зв'язку з поліпшенням прогнозів макроекономічних показників України кількість українських позичальників синдікованих кредитів дещо збільшилася. У стадії підписання знаходяться декілька угод із компаніями Ferrexpo (гірничо-видобувна промисловість) та «Зернопродукт МХП», що входять до агропромислового холдингу «Миронівський хлібопродукт». Кредиторами виступають банки ING Bank, Credite Agricole та ін. Водночас відбувається активне кредитування українських підприємств у секторі енергетики та агропромисловому секторі з боку міжнародних

фінансових організацій. Тобто, загалом можна відзначити, що для сучасних процесів синдикуваного кредитування в Україні, як і раніше, характерні низька диверсифікація і концентрація в експортних галузях країни [3, с. 60].

Проаналізувавши стан ринку синдикуваного кредитування в Україні, можна виокремити наступні основні проблеми: недосконале законодавство у даній сфері; відсутність вторинного ринку синдикуваного кредитування; відсутність ефективних механізмів співпраці між вітчизняними банками; відсутність досвіду вітчизняних банків у сфері синдикуваного кредитування [1, с. 50].

Для вирішення означених проблем передусім необхідно: створити належне нормативно-правове поле у цій сфері; сформувати сприятливе економічне середовище в країні; зробити відповідний рівень організаційно-інституційного забезпечення; створити умови для формування партнерських відносин між учасниками ринку; закласти основи для формування вторинного ринку синдикуваного кредитування [4, с. 706].

Отже, можна зробити висновок, що ринок синдикуваного кредитування в Україні досі не функціонує так, як в інших країнах. Порівняно з США та Європою, де синдикуване кредитування сформувалось вже досить давно, в Україні цей механізм фінансування поки що не отримав достатнього розвитку. Передусім це пов'язано з рядом проблем, які існують в багатьох сферах нашої країни. Для їх усунення й перетворення ринку синдикуваного кредитування в ефективний механізм фінансування суб'єктів господарської діяльності необхідно проведення ряду заходів, які б спрямовувались на створення належних умов для діяльності як вітчизняних, так й іноземних банків.

Список використаних джерел:

1. Мороз Н. М. Аналіз практики використання синдикативного кредитування в Україні / Н. М. Мороз // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2015. - Вип. 5. – С. 47-50. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_5_13

2. Офіційний веб-портал Національного банку України [Електронний ресурс] – 2018 – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123645

3. Кузнєцова Н. В. Ринок міжнародних синдікованих кредитів в Україні: аналіз структури та динаміки розвитку / Н. В. Кузнєцова. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – №19. – С. 57–61. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/19_2_2018ua/14.pdf

4. Мороз Н. М. Передумови створення ефективного ринку синдікативного кредитування в Україні / Н. М. Мороз. // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського». – 2017. – №17. – С. 704–709. — Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/143.pdf>

УДК 336.64

Грушко А. О.,

магістранта,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Українська стартап-економіка: основні тенденції та проблеми розвитку

Стартап – це процес реалізації нових бізнес ідей за короткі терміни з мінімальною кількістю фінансових ресурсів. Сучасний ринок є досить нестабільним та мінливим, де підприємці шукають нові ідеї, можливості та підходи аби використати їх у веденні бізнесу. Стартап виступає новою перспективною формою ведення бізнесу в Україні. Саме за допомогою розвитку спартап-компаній в Україні вирішується питання малого та середнього бізнесу, які в подальшому створять наукоємну продукцію і розвинений підприємницький сектор.

Основною проблемою для розвитку стартап-компаній є відсутність державної підтримки та законодавчої бази. Українські компанії не